

Axel Jessen: Lønstrup Klint. Danmarks Geologiske Undersøgelse II R., Bd. 49. København 1931.

Gennem en lang Aarrække har der mellem Geologerne været Uenighed og Usikkerhed angaaende Aarsagen til Dannelsen af de Forskydninger af Jordlagene, som man saa hyppigt træffer i de danske Kystklinter. Man har søgt paa to Maader at forklare Fænomenet, nemlig som tektoniske Fænomener, eller som Resultater af Ismassernes Tryk under de forskellige Istider. Et af Stridspunkterne har netop været Lønstrup Klint, hvor man har overordentlig udviklede Lejringsforhold af de forskellige Jordlag. Nu har Axel Jessen lige offentliggjort sine Studier over Lønstrup Klint, der strækker sig over en saa lang Aarrække som 1895—1927; han har tilvejebragt et saadant Iagttagelsesmateriale, at det maa betragtes som godtgjort, at Forskydningerne i Klinten er foraarsagede af den fremrykkende Is under sidste Nedisning. Jessens Resultater har fundet en interessant Parallel i de af Professor Karl Gripp i Hamburg iagttagne Fænomener ved Isrande paa Spitsbergen.

N. N.

Sven Hedin: Rätsel der Gobi. (15×23 cm. 335 S. 74 Billeder og 2 Kortbilag). F. A. Brockhaus, Leipzig 1931.

Beretningen om Ekspeditionernes Forløb er skrevet paa Grundlag af Afdelingsledernes Indberetninger og Dagbogsoptegnelser; Stilen er præget af Bogens Tilblivelse i de skiftende Hovedkvarterer, Friskhed i Skildringen, Spænding og Aktualitetspræg gør den letlæselig — til Tider vel nok paa Overskuelighedens Bekostning.

Meteorologiske Undersøgelser var en af de mange Opgaver, der er gennemført trods alle Hindringer dels som Marchobservationer, dels — hvad der er af langt større Betydning — fra de oprettede faste Stationer, Urumchi, Kutscha, Charlik og Edsin-gol, der samtidig har været i Drift i 1—2 Aar; de 3 førstnævnte har været suppleret med Højfjeldsstationer, de 2 første opretholdes, overtaget af den kinesiske Regering. Det positive Grundlag for Centralasiens Klimatologi er hermed i væsentlig Grad forøget, — Kortene har jo hidtil i nogen Grad været præget af de rent hypotetiske Konstruktioner for disse Egners Vedkommende! Iøvrigt henvises til Dr. Haudes foreløbige Meddelelse (Geogr. Annal. 1930, H. 2—3).

Men Hensyn til Lop-nor Omraadets Hydrografi har Undersøgelserne verificeret Hedins Teori om Tarims periodiske Lejeforandringer som Følge af Sedimentakkumulation; Tarims nedre Løb, Kum-darja, er i seneste Tid søgt tilbage til et nordligere Leje. Norins Kortmate-